Svet
Evropske unije

Bruselj, 24. maj 2017
(OR. en)

9646/17

CT 52
ENFOPOL 269
COSI 119
COTER 44

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	9572/17
Zadeva:	Osnutek revidiranih smernic za strategijo EU za boj proti radikalizaciji in novačenju teroristov

Ozadje

1. Svet se je 4. decembra 2014 dogovoril o nizu smernic[1] v dopolnilo revidirani strategiji EU za boj proti radikalizaciji in novačenju teroristov[2], potrjeno junija 2014. V točki 2 besedila o smernicah je navedeno, da je zato, da „*bi učinkovito obravnavali nove in potencialne grožnje, treba spremljati te smernice in opredelitev prednostnih nalog iz njih, kakor tudi njihovo izvajanje, in jih po potrebi prilagoditi*.“ Poleg tega je v točki točki 4 besedila o smernicah navedeno, da bi bilo treba stanje njihovega izvajanja in same smernice „*vsaki dve leti pregledati in po potrebi posodobiti, da se zagotovi učinkovito ukrepanje na nacionalni ravni in ravni EU, kadar pride do sprememb terorističnega okolja*.“

[1] 13469/1/14.
[2] 9956/14 JAI 332 ENFOPOL 138 COTER 34.

2. Podoba groženj se je od sprejetja Smernic spremenila.[3].

3. Za boj proti radikalizaciji in novačenju teroristov ter njuno preprečevanje so v prvi vrsti odgovorne države članice. Vendar se je ob terorističnih napadih v Evropi leta 2015 in 2016 vnovič pokazalo, kako pomembno je, da se problem radikalizacije, ki vodi v terorizem in nasilni ekstremizem, rešuje tudi na evropski ravni. Voditelji držav ali vlad so na neformalnem srečanju 12. februarja 2015 po terorističnih napadih v Parizu januarja 2015 pod , ki je imelo delovni naslov„Preprečevanje radikalizacije in zaščita vrednot“ pozvali k:

   – ustreznim ukrepom – v skladu z nacionalnimi ustavami – za odkrivanje in odstranjevanje vsebin na internetu, ki spodbujajo terorizem ali ekstremizem, med drugim z boljšim sodelovanjem med javnimi organi in zasebnim sektorjem na ravni EU, tudi s sodelovanjem z Europolom, da se vzpostavijo zmogljivosti za prijavljanje internetnih vsebin;

   – komunikacijskim strategijam za spodbujanje strpnosti, nediskriminacije ter temeljnih svoboščin in solidarnosti povsod v EU, med drugim tudi s spodbujanjem medverskega dialoga in dialoga z drugimi skupnostmi, ter diskurzi za izpodbijanje teroristične ideologije, tudi tako, da se prisluhne žrtvam; ter

   – pobudam na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja, zaposlitvenih možnosti, socialnega vključevanja in rehabilitacije v pravosodnem okviru, da bi lahko vplivali na dejavnike, ki prispevajo k radikalizaciji, tudi v zaporih.

4. Od sprejetja smernic se je okvir politike še spremenil. **V Prilogi II** je podan pregled ustreznih političnih dokumentov, ki opredeljujejo ukrepe in pobude, ki jih je treba sprejeti za okrepitev prizadevanj za preprečevanje in zatiranje radikalizacije, ki vodi v terorizem in nasilni ekstremizem. Seznam vključuje predvsem sklepe Evropskega sveta, sklepe Sveta, sporočila Komisije, pa tudi resolucije Evropskega parlamenta in mnenja Odbora regij.

---

[3] Glej na primer dokument 6699/17 (Najnovejše informacije o ugotovitvah, priporočilih in nadaljnjem ukrepanju v zvezi s centrom INTCEN in Europolovim mehanizmom za ocenjevanje ogroženosti).

Komisija je 2. februarja 2017 vzpostavila mrežo nacionalnih oblikovalcev preprečevalne politike, ki ima dvojni namen:

– okrepiti in institucionalizirati izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj glede preprečevalnih pristopov in politik v državah članicah ter

– v večji meri vključevati države članice v dejavnosti mreže za ozaveščanje o radikalizaciji.

5. Svet PNZ je decembra 2016 razpravljal o vedno večjem izzivu evropskih tujih terorističnih borcev, vključno z ženskami in otroki, ki se vračajo iz Sirije in Iraka, in sicer na podlagi dokumenta, ki ga je pripravil koordinator EU za boj proti terorizmu. Razprave v ustreznih delovnih skupinah ter v okviru G15 in centra odličnosti pri mreži za ozaveščanje o radikalizaciji so v teku. Odboru COSI so bili marca 2017 predstavljeni rezultati vprašalnika o otrocih in pristopu držav članic k reševanju razmer. Konsolidirani rezultati različnih pobud bodo predstavljeni na seji Sveta -PNZ pozneje letos.

6. Od začetka leta 2015 je bilo sprejetih več pobud. **Priloga III** vsebuje pregled glavnih premikov.

7. Glede na navedeno so bile smernice revidirane, da bi ustrezno odražale spremenjeno podobo groženj in najnovejše premike na področju zadevne politike. Prilagojene so bile glede na dosežke, pri njih pa gre tudi za nadaljnji razvoj konkretnih in oprijemljivih ukrepov ter dodatno prilagoditev prednostnih nalog za učinkovito spoprijemanje z aktualnimi izzivi.

Pot naprej glede revidiranih smernic – vprašanja, ki jih je treba obravnavati/ odprava vrzeli/ določanje prednostnih nalog

8. V zadnjih poročilih Europola in IntCena[4] je poudarjenih in potrjenih več izzivov in groženj, vključno z grožnjami, ki jih predstavljajo volkovi samotarji in majhne celice, uporaba družbenih medijev za radikalizacijo in novačenje, poskusi novačenja prosilcev za azil/beguncev/migrantov, vračajoči se tuji teroristični borci in otroci, novi načini za radikalizacijo, porast desničarskega ekstremizma in nevarnost polarizacije.

9. V najnovejših političnih dokumentih je izpostavljena vrsta dodatnih izzivov, med drugim zlasti radikalizacija mladih, vloga ideologije, vidiki spola pri radikalizaciji, radikalizacija v zaporu in deradikalizacija ali prekinite vpletenosti na splošno. Zaradi teh izzivov je treba pri odzivu politik uporabiti vsa ustrezna področja in instrumente politik, vključno s kazenskim pravosodjem, izobraževanjem, socialnim vključevanjem, državljanstvom in evropskimi vrednotami itd. Medsektorski vidiki zajemajo preprečevalne strategije in akcijske načrte na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, večagencijske pristope, ki vključuje vse ustrezne deležnike, modele sodelovanja, forume za izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj ter ozaveščanje in usposabljanje.

10. Glede na navedeno so v smernicah nadalje razviti konkretni ukrepi za izvajanje priporočil iz zadevnih političnih dokumentov in določena orodja za učinkovito spoprijemanje s prepoznanimi izzivi. Po razpravah na seji Delovne skupine za področje terorizma 15. marca 2017 in prošnji za prispevke, so številne delegacije pripravile pisne pripombe k osnutku, predloženem na seji; večina pripomb je v tej revidirani različici tudi upoštevana.

---

[4] ESZD (2017) 10081 z dne 17. februarja 2017 ("Polletna ocena grožnje islamističnega terorizma: 1. del – Evropa" (*EU CONFIDENTIAL)*).
5499/17 (EDOC "870884 – v3 ("Pogled na stanje džihadističnega terorizma" (*EU RESTRICTED)*).

11. Predlagano je, da bi mreža nacionalnih oblikovalcev preprečevalne politike, ki naj bi se sestala približno štirikrat letno, te smernice vključila v svoje prihodnje delo. Mreža bi bila lahko koristna pri spodbujanju izvajanja smernic.

Komisija naj redno poroča Delovni skupini za področje terorizma o dejavnostih mreže. Delovna skupina bi morala vsako leto oceniti izvajanje ter pregledati smernice in jih po potrebi posodobiti, da bi zagotovili učinkovito obravnavo novih in potencialnih groženj.

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Splošno				
1.	Nacionalne strategije za preprečevanje radikalizacije in novačenja teroristov	Razmislek o strategijah za preprečevanje radikalizacije in njihovih posodobitvah, spodbujanju sodelovanja med agencijami na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter upoštevanju novih izzivov in/ali nadaljnjem izvajanju in ocenjevanju obstoječih Razmislek o imenovanju nacionalnih koordinatorjev za preprečevanje radikalizacije in novačenja teroristov kot nacionalnih kontaktnih točk mreže za ozaveščanje o radikalizaciji (RAN)	Države članice/Komisija	Sporočilo o radikalizaciji iz 2016, sklepi Sveta o kazenskem pravosodju iz leta 2015, sklepi Sveta o mladih iz leta 2016, Mnenje Odbora regij iz leta 2016

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Podpiranje nadaljnjega raziskovanja trendov in izzivov, ki jih prinašata radikalizacija in novačenje teroristov				
2.	Zbiranje strokovnega znanja za preprečevanje in zatiranje radikalizacije in novačenja teroristov	Med drugim uporaba centra odličnosti RAN (Svet Evrope) za opredelitev raziskav in vrzeli v raziskavah. Izmenjava strokovnega znanja in izkušenj glede preprečevalnih pristopov, strategij in intervencij, zlasti v okviru mreže nacionalnih oblikovalcev preprečevalne politike. Izmenjava pomembnih ugotovitev raziskav na ustreznih forumih, vključno z mrežo nacionalnih oblikovalcev preprečevalne politike, ESCN, itd.)	Komisija/države članice	Sporočilo o radikalizaciji, 2016 (ključni ukrep 1)

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
3.	Podpora ciljno naravnanemu iskanju načinov za obravnavo vprašanja radikalizacije in novačenja teroristov ter spodbujanje razvoja učinkovitih intervencij, ki temeljijo na dokazih, vključno s strategijami umika	Uporaba programa Obzorje 2020 ter Sklada za notranjo varnost (po potrebi ukrepov EU in/ali nacionalnih programov) Podpora sodelovanju med akademiki, strokovnimi sodelavci, oblikovalci politik in civilno družbo, da se določijo raziskovalne potrebe Usmerjanje raziskovalnih dejavnosti in soustvarjanje pogojev za uporabo rezultatov raziskav za razvoj učinkovitih preprečevalnih intervencij in za merjenje/oceno njihove učinkovitosti	Komisija/države članice	Sporočilo o radikalizaciji, 2016 (ključni ukrep 3)

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Spodbujanje varnosti, pravice in priložnosti za vse – mobilizacija izobraževanja za spodbujanje skupnih vrednot in za preprečevanje radikalizacije, ki vodi v nasilni ekstremizem				Sporočilo o radikalizaciji 2016 (ključni ukrepi 10–14 specifičnega področja 4 "Spodbujanje vključujočega izobraževanja in skupnih vrednot EU“)
4.	Spodbujanje posvečanja zadostne pozornosti temu, kako krepiti veščine kritičnega razmišljanja in medijsko pismenost	Vključevanje kritičnega razmišljanja, zlasti v zvezi z mediji, v izobraževalne sisteme Podpora učiteljem in vodstvenim delavcem šol, da se jim omogoči na učinkovit način obravnavati vprašanja v zvezi z medijsko pismenostjo in kritičnim razmišljanjem Krepitev dialoga, sodelovanja in partnerstev med ustreznimi deležniki (tudi v sektorju izobraževanja in usposabljanja ter medijskem sektorju ter civilni družbi in mladinskih organizacijah), ki olajšuje multidisciplinaren pristop Po potrebi uporaba obstoječih instrumentov za podporo krepitvi sposobnosti kritičnega razmišljanja, kot sta programa Ustvarjalna Evropa in Erasmus+	Države članice/Komisija	Sporočilo o radikalizaciji iz leta 2016, sklepi Sveta o medijski pismenosti in kritičnem razmišljanju iz leta 2016, sklepi Sveta o mladih iz leta 2016, sklepi Sveta o preprečevanju radikalizacije iz leta 2016

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
5.	Razvoj ukrepov in programov v prid koheziji, tudi na področju izobraževanja, ki spodbujajo temeljne pravice, pravno državo in demokracijo ter vključujoče, strpne in pluralistične družbe;	Pospeševanje svetovljanske in državljanske vzgoje ter prostovoljstva v prid krepitvi socialnih, državljanskih in medkulturnih kompetenc; spodbujanje vključujočega izobraževanja za vse otroke in mlade in se obenem boriti proti rasizmu, ksenofobiji, nestrpnosti, ustrahovanju in diskriminaciji na kakršni koli podlagi;	Države članice/Komisija/ Agencija Evropske unije za temeljne pravice/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	Sklepi Sveta o preprečevanju radikalizacije, sklepi Sveta o kritičnem razmišljanju
6.	Razširitev kompetenc učiteljev, vzgojiteljev in drugega učnega osebja na področju radikalizacije, zlasti s spodbujanjem skupnih vrednot in obravnavanjem raznolikosti	Podpora usposabljanju učiteljev in mladinskih delavcev za prepoznavanje zgodnjih znakov radikaliziranega vedenja in za njihovo aktivno vlogo pri preprečevanju nasilne radikalizacije Spodbujanje socialno varnega učnega okolja, spletnega in nespletnega, v katerem bo možen odkrit pogovor o spornih vprašanjih in ohranjena svoboda govora, učitelji pa bodo imeli možnost, da takšne pogovore načenjajo in usmerjajo	Države članice/Komisija/ Agencija Evropske unije za temeljne pravice/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	Sklepi Sveta o preprečevanju radikalizacije iz leta 2016, sklepi Sveta o kritičnem razmišljanju

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
7.	Ozaveščanje o vprašanjih, povezanih z radikalizacijo in novačenjem teroristov	1. Preučitev možnosti vzpostavitve neformalnih mrež za strokovne sodelavce na terenu in žrtve terorizma 2. Preučitev možnosti vzpostavitve neformalnih mrež za rehabilitirane teroriste, s čimer bi prispevali k projektom, usmerjenim proti novačenju teroristov 3. Preučitev možnosti med pristojnimi organi, da se povežejo z javnostjo, npr. prek socialnih medijev in/ali informacijskih platform	Države članice	
Okrepitev komunikacije s strani vlad				
8.	Razvoj ciljno usmerjenih komunikacijskih kampanj na ravni EU in nacionalni ravni, ki bi obravnavale trenutne prednostne naloge, ki podpirajo tudi druge elemente teh smernic	Uporaba Evropske mreže za strateško komuniciranje (ESCN), kot nadaljevalnega projekta za izgradnjo potrebne zmogljivosti v državah članicah in za pomoč pri razvijanju učinkovitih strateških komunikacijskih kampanj Podpora delu ESCN, na primer z napotitvijo osebja v ESCN Razvoj sodelovanja in izmenjave najboljših praks s svetovno koalicijo za boj proti Daišu	Komisija/države članice/Evropski koordinator za boj proti terorizmu/ESZD	Sklepi Sveta o preprečevanju radikalizacije iz leta 2016

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Podpiranje protiterorističnih sporočil				
9.	Zagotavljanje strokovnega obveščanja in medijskih spretnosti kredibilnim predstavnikom civilne družbe, ki bodo lahko kompetentno izpodbijali teroristične diskurze in se jim postavljali po robu	Zagotovitev vira financiranja in soustvarjanje pogojev za krepitev zmogljivosti v okviru civilne družbe (na primer nevladne organizacije) Podpora programu za krepitev vloge civilne družbe, s katerim bi znatno okrepili usposabljanje in podporo za partnerje civilne družbe in povečali količino učinkovitih pozitivnih alternativnih diskurzov na spletu, v tesnem sodelovanju z RAN in ESCN. Spodbujanje vključevanja pričevanj žrtev in rehabilitiranih teroristov, kadar je to primerno Identifikacija pozitivnih vzornikov, ki so pripravljeni podpreti promocijo teh diskurzov in kampanj	Države članice/Komisija/ ESZD	Sklepi Sveta o preprečevanju radikalizacije iz leta 2016, sporočilo o radikalizaciji iz leta 2016

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
10.	Soustvarjanje pogojev za dialog med javnimi organi, civilnimi akterji in civilno družbo za boj proti radikalizaciji in novačenju teroristov	Preučevanje in izmenjava najboljših praks pri rešitvah, za katere se je izkazalo, da so pripomogle k pogojem za tovrsten dialog, vključno z vprašanji, kot sta uradno zastopanje verskih skupin ali usposabljanje verskih voditeljev/pridigarjev, ter predlaganje najboljših praks Uporaba izsledkov študije Komisije glede evropske diaspore, opredelitev ključnih vplivnih oseb znotraj in zunaj EU	Države članice/Komisija/ESZD/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	
11.	Zagotovitev razpoložljivosti protidiskurzov, zasnovanih v državah članicah in tretjih državah, kot primer za druge pobude	Podpora širjenju protidiskurzivnih orodij in vsebin med ustreznimi deležniki, skupaj z ustreznim prevodom. To bi bilo mogoče v sodelovanju s sedanjimi pobudami ali s podporo takšnim pobudam	ESZD/Komisija	

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Boj proti radikalizaciji in novačenju teroristov na spletu				
12.	Zmanjšanje razpoložljivosti in vpliva spletnega gradiva, ki spodbuja radikalizacijo, ki vodi v terorizem, po potrebi ob upoštevanju nacionalne zakonodaje posamezne države članice	Še naprej razvijati in podpirati izvajanje pobud v okviru spletnega foruma EU in spodbujanje njegovih ciljev, vključno zlasti s hitrim odstranjevanjem terorističnih vsebin, ne glede na njihovo ideologijo, ter razširjanje protidiskurzov in alternativnih diskurzov Nadaljnja prizadevanja za zagotavljanje učinkovitega izvajanja kodeksa ravnanja za boj proti nezakonitemu sovražnemu govoru na spletu	Komisija/ESZD/Evropski koordinator za boj proti terorizmu/države članice	Ključna ukrepa 4 in 6 sporočila o radikalizaciji iz leta 2016, prvo poročilo o napredku v smeri učinkovite in resnične varnosti Unije, sklepi Sveta o izboljšanju kazenskega pravosodja v kibernetskem prostoru, rezultati 3508. seje Sveta za pravosodje in notranje zadeve, 8. in 9.12.2016

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
13.	Razvoj ustreznih ukrepov za preprečevanje predvajanja nasilne radikalne vsebine	Center za analizo obveščevalnih podatkov (INTCEN) oceni vprašanje nasilne radikalne propagande in obveščanja ter njunih posledic kot del analize INTCEN glede trendov radikalizacije in novačenja. Evropski koordinator za boj proti terorizmu/ESZD sodelujeta v razpravah z državami, ki gostijo televizijske kanale, ki predvajajo nasilne radikalne vsebine; Koordinator za boj proti terorizmu/ESZD države članice sproti obveščata o vseh dvostranskih razpravah in njihovih rezultatih.	ESZD/Evropski koordinator za boj proti terorizmu/države članice	

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
14.	Odkrivanje in reševanje problema vsebin, ki spodbujajo radikalizacijo in novačenje teroristov	Podpora delu internetnega foruma EU in delu Europolovega Evropskega centra za boj proti terorizmu (ECTC), zlasti delu enote EU za prijavljanje internetnih vsebin. Vzpostavitev nacionalnih mehanizmov, da se zagotovi hitro in učinkovito prepoznavanje in ukrepanje glede spletnih vsebin, ki spodbujajo radikalizacijo in novačenje teroristov, pri čemer internetni ponudniki uporabljajo storitve enote EU za prijavljanje internetnih vsebin, kakor in kadar je to potrebno. Po potrebi vzpostavitev in ohranjanje učinkovitih odnosov z zadevnimi partnerji iz zasebnega sektorja, bodisi dvostransko ali večstransko z državami članicami ali/in Komisijo V zvezi s tem se države članice spodbujajo, naj izkoristijo te odnose, vzpostavljene v okviru internetnega foruma EU.	Države članice/Komisija/Eurojust/Europol	Sklepi Sveta o preprečevanju radikalizacije iz leta 2016 in sporočilo o radikalizaciji iz leta 2016

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
		Nadaljnja izmenjava znanja in najboljših praks za določitev ustreznih ukrepov in postopkov za odkrivanje in reševanje problema spletnih vsebin, ki spodbujajo radikalizacijo in novačenje teroristov Izmenjava znanja in najboljših praks glede ukrepov, ki prepovedujejo distribucijo in dostop do nezakonitih spletnih vsebin, in njihovo učinkovito izvajanje		

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Usposabljanje, krepitev zmogljivosti in vključevanje delavcev na terenu v vseh zadevnih sektorjih				
15.	Usposabljanje delavcev na terenu	Preučitev vrednosti oblikovanja prostovoljnega evropskega programa usposabljanja za delavce na terenu, da bi povečali njihovo ozaveščenost o vprašanjih v zvezi z radikalizacijo in ukrepi, ki jih lahko sprejmejo za reševanje teh vprašanj, in sicer na podlagi izkušenj omrežja EU za ozaveščanje o radikalizaciji, evropske mreže akademij za usposabljanje v zvezi z zapori (EPTA) in Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN).\ Ta program bi moral vključevati tudi usposabljanje inštruktorjev, tako po posameznih sektorjih kot tudi medsektorsko, in bi moral biti prilagojen zahtevam držav članic	Komisija/CEPOL	
16.	Povezovanje delavcev na terenu na nacionalni ravni	Vzpostavitev mrež strokovnjakov na nacionalni ravni, ki bi dopolnjevale dejavnosti omrežja EU za ozaveščanje o radikalizaciji, izmenjava dobrih praks ter zagotovitev mehanizmov za usposabljanje delavcev na terenu na nacionalni ravni	Države članice/Komisija	

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Podpora posameznikom in civilni družbi pri krepitvi odpornosti				
17.	Razvoj pobud za odpornost za posamezne ciljne skupine ter podpora takšnim pobudam; podpora organizacijam civilne družbe, ki delujejo na tem področju	Določijo države članice	Države članice	
18.	Podpiranje in krepitev vloge mladih z učinkovitimi ukrepi v prid temeljitejši vključenosti, krepitvi občutka pripadnosti in pozitivne identitete	Spodbujanje sodelovanja med področjem mladine, izobraževalnim sektorjem in drugimi ustreznimi sektorji. Razvoj skupnih orodij, ukrepov in izmenjave dobrih praks za odpravo radikalizacije med mladimi in krepitev odpornosti Razvijati in ponuditi usposabljanje mladinskih delavcev ob upoštevanju zbirke orodij za mladinske delavce in priporočil za oblikovalce politik. Uvesti pobude za povečanje vključevanja mladih in državljanstva	Komisija/države članice	Sklepi Sveta o vlogi mladih, slepi Sveta o preprečevanju radikalizacije, sklepi Sveta o medijski pismenosti in kritičnem razmišljanju, sporočilo o radikalizaciji iz leta 2016

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Podpiranje pobud za prekinitev vpletenosti				
19.	Razvoj možnosti za države članice, ki želijo oblikovati lastne programe (tudi finančno)	Določitev potreb in zahtev za nacionalne strategije za prekinjanje vpletenosti in umika Organizacija delavnic po vsej EU in usposabljanja za podporo državam članicam, tudi prek mreže RAN	Države članice/Komisija	
20.	Razvoj političnega okvira za preprečevanje radikalizacije, ki vodi v nasilni ekstremizem, in terorizma v zaporih	Izboljšanje usposabljanja zaporniških delavcev na terenu, med drugim na podlagi izkušenj mreže RAN in EPTA, s širjenjem članstva EPTA, izmenjavo dobrih praks, da bi odkrivali in se odzvali na zapornike, ki spodbujajo radikalizacijo, in tiste, ki so radikalizirani Sprejem ukrepov za spodbujanje kritičnega razmišljanja, verske strpnosti in ponovne vključitve zapornikov v družbo	Države članice/Komisija	Sporočilo o radikalizaciji iz leta 2016, sklepi Sveta o kazenskem pravosodju, poročilo EP iz leta 2015

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
		Izmenjava dobrih praks in oblikovanje političnih priporočil o preprečevanju radikalizacije za strokovne sodelavce na terenu (po potrebi tudi s sodniki in tožilci), ki zajemajo področji izvrševanja kazenskih sankcij in pogojnega prostosti, pri čemer se upoštevajo „Guidelines for prison and probation services regarding radicalisation and violent extremism" of the Council of Europe“ Sveta Evrope iz leta 2016. Izvajanje in ocenjevanje specifičnih programov za preprečevanje ter odpravljanje radikalizacije, prekinjanje vpletenosti in rehabilitacijo		

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
		Komisija naj navedeno še naprej omogoča s sredstvi EU za programe usposabljanja zaporniškega osebja in osebja, odgovornega za pogojno kaznovane osebe, o radikalizaciji, da se razvijejo programi za deradikalizacijo/rehabilitacijo in orodja za oceno tveganja, ki se uporabljajo tako v zaporih kot v kazenskih postopkih, zlasti tako, da se ponavljajo koristni primeri najboljše prakse iz držav članic Eurojust v skladu s sklepi Sveta iz novembra 2015 še naprej spremlja trende in razvoj veljavnega pravnega okvira ter ustrezne sodne prakse v državah članicah, vključno z alternativnimi ukrepi, ki se uporabljajo namesto pregona in pridržanja v primerih, povezanih s terorizmom.		

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
		Taktični sestanki Eurojusta o terorizmu, da bi spodbujali izmenjavo obstoječih nacionalnih praks in pridobljenih izkušenj. Eurojustovi redni pregledi terorističnih obsodb (TCM – Terrorism Conviction Monitor) in poročila o tujih terorističnih borcih, v katerih so predstavljene ugotovitve in priporočila na področju deradikalizacije, da bi obveščali oblikovalce politik in prispevali k nadaljnjemu razvoju kazenskopravne politike v zvezi s tujimi terorističnimi borci.		

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
Uskladitev notranjega in zunanjega dela na področju boja proti radikalizaciji				
21.	Izdelava pregleda obstoječih programov za preprečevanje in umik	Izvedba celovite študije o obstoječih evropskih in neevropskih programih za preprečevanje in umik	ESZD/Komisija/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	
22.	Skrb, da se preprečevanje radikalizacije in novačenja teroristov upošteva pri razvoju politik upravljanja meja, vključno z vizumsko politiko EU	Posvetovanje z ustreznimi organi EU ali akterji pri razvoju vizumske politike EU	Komisija/ESZD/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	
23.	Usklajevanje in spodbujanje preventivnih strategij v prednostnih regijah	Vzpostavitev (virtualnih) omrežij navzven med delegacijami EU v tretjih državah in državah članicah Vključitev tega vprašanja v dialoge med EU in tretjimi državami kot tudi dvostranske dialoge med državami članicami in/ali regionalne dialoge, zlasti v prednostnih regijah	Komisija/ESZD/države članice/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
24.	Zagotovitev nadaljnjega (in relevantnega) načrtovanja konkretno za boj proti radikalizaciji	Nadaljnje izvajanje raziskav, ki temeljijo na dokazih, o dejavnikih radikalizacije v regijah, ki se z vidika boja proti terorizmu obravnavajo prednostno, izmenjava izkušenj o tem, kaj je in kaj ni delovalo pri preprečevanju, zatiranju in krepitvi odpornosti proti nasilnemu ekstremizmu in uporaba strokovnega znanja nacionalnih organov držav članic pri izvajanju ciljno usmerjene pomoči EU za krepitev zmogljivosti	Komisija/ESZD/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	
25.	Vključitev razsežnosti spola v prizadevanja za boj proti radikalizaciji.	Izvedba raziskav konkretno o vlogi žensk v ciljnih regijah/državah/skupnostih, da bi bolje razumeli njihovo vlogo in opredelili področja, na katerih bi ženske organizacije lahko prispevale k ustvarjanju večje odpornosti proti radikalizaciji	ESZD/Komisija/Evropski koordinator za boj proti terorizmu	

	Kaj	Kako	Kdo	Utemeljitev posodobitve v letu 2017
26.	Pomoč medijskim strokovnjakom, novinarjem in vladnemu osebju v regijah, ki se z vidika boja proti terorizmu obravnavajo prednostno, glede tega, kako odgovorno uporabljati medije	Nadaljevanje obstoječih možnosti za usposabljanje in razvoj gradiva, ki med drugim temelji na obstoječih izkušnjah držav članic in dobrih praksah, pa tudi pobudah EU, kot so omrežje EU za ozaveščanje o radikalizaciji in podpora, ki jo EU nudi v tretjih državah	Komisija/ESZD	

PRILOGA II

Politični okvir – sklepi, izjave, ukrepi, itd., sprejeti od januarja 2015

1. Skupna izjava iz Rige, sprejeta po neuradnem srečanju ministrov za pravosodje in notranje zadeve v Rigi 29. in 30. januarja 2015 (5855/15)

2. Sklepi Sveta o boju proti terorizmu (Svet za zunanje zadeve) z dne 9. februarja 2015

3. Izjava po neformalnem srečanju voditeljev držav in vlad z dne 12. februarja 2015 [SN 10/2015]

4. Sklepi Sveta o regionalni strategiji EU za Sirijo in Irak ter za odziv na grožnjo skupine Daiš z dne 23. maja 2015 (9105/16)

5. Deklaracija o spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem – neformalno srečanje ministrov Evropske unije za izobraževanje 17. marca 2015 v Parizu[5]

6. Skupno poročilo Sveta in Komisije o mladini za leto 2015 o izvajanju prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018)

7. Sklepi Sveta o prenovljeni strategiji notranje varnosti z dne 17. junija 2015 (8911//15) (8911//15)

8. Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2015 o preprečevanju radikalizacije in novačenja evropskih državljanov s strani terorističnih organizacij

9. Sklepi Sveta Evropske unije in držav članic, ki so se sestale v okviru Sveta, o okrepitvi odzivanja kazenskega pravosodja na radikalizacijo, ki vodi v terorizem in nasilni ekstremizem z dne 20. novembra 2015 (14419/15)

10. Sklepi Sveta o boju proti terorizmu z dne 20. novembra 2015 (14406/15 + COR 1)

---

[5] Y:\DG D 1\DG D 1C\TWP\Meeting documents\2017\2017.05.17\citizenship-education-declaration_en.pdf

11. Skupno poročilo Sveta in Komisije za leto 2015 o izvajanju strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) Nove prednostne naloge za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju– sklepi Sveta (23. november 2015) (14440/1/15)

12. Sklepi Evropskega sveta z dne 18. decembra 2015 (EUCO 28/15)

13. Skupna izjava ministrov EU za pravosodje in notranje zadeve ter predstavnikov institucij EU o terorističnih napadih 22. marca 2016 v Bruslju (7371/16)

14. Sklepi Sveta o vlogi mladinskega sektorja v okviru celostnega in medsektorskega pristopa k preprečevanju nasilne radikalizacije mladih in boju proti tej radikalizaciji z dne 30. maja 2016 (9640/16)

15. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o spodbujanju preprečevanja radikalizacije, ki vodi v nasilni ekstremizem (COM(201[…]6) 379 final) z dne 14. junija 2016 (10466/16 + COR1)

16. Mnenje Odbora regij, 15. in 16. junija, z naslovom Boj proti radikalizaciji in mehanizmi preprečevanja nasilnega ekstremizma na lokalni in regionalni ravni (CIVEX-VI/010)

17. Nadaljnje ukrepanje po izjavi članov Evropskega sveta z dne 12. februarja 2015 o boju proti terorizmu: Poročilo o izvajanju ukrepov (9422/1/15 z dne 10. junija 2015; 12318/15 z dne 5. oktobra 2015; 14734/15 z dne 30. novembra 2015; 6785/16 z dne 4. marca 2016)

18. Sklepi Sveta o razvoju medijske pismenosti in kritičnega razmišljanja z izobraževanjem in usposabljanjem z dne 30. maja 2016 (9641/16)

19. Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o preprečevanju radikalizacije, ki vodi v nasilni ekstremizem z dne 21. novembra 2016 (14276/14276)

20. Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o vključujoči različnosti, ki omogoča dostop do kakovostnega izobraževanja za vse z dne 17. februarja 2017 (6356/17)

21. Pristopi držav članic v zvezi z obravnavo družinskih članov, ki spremljajo tuje teroristične bojevnike povratnike, zlasti otrok: rezultati vprašalnika in nadaljnje ukrepanje (6900/17+ ADD 1)

22. DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6)

PRILOGA III

GLAVNI DOSEŽKI NA PODLAGI SMERNIC IZ LETA 2014

Med glavnimi ukrepi/pobudami/orodji v skladu s smernicami iz leta 2014 na ravni EU so:

– Ustanovitev **centra odličnosti RAN** oktobra 2015 (z dodatnimi nalogami, kot so podpora držav članic, raziskave in večji poudarek na praktičnih smernicah in priročnikih);

– **Pobude v okviru foruma EU za internet** (z dvema glavnima ciljema, in sicer zmanjšanje terorističnih vsebin na spletu in podpiranje alternativnih diskurzov), kar vključuje zlasti:

– **Enota EU za prijavljanje internetnih vsebin (IRU)**, ki je začela delovati julija 2015 in je zdaj del Evropskega centra za boj proti terorizmu (ECTC), ustanovljenega januarja 2016;

– **Program za krepitev vloge civilne družbe (CSEP)**, ki združuje zlasti spletna podjetja, RAN in ESCN, otvorjen ob 2. zasedanju internetnega foruma EU na visoki ravni;

– Razvoj podatkovne baze za kanale # s strani zadevnih podjetij.

– **Svetovalna skupina za strateško komuniciranje v zvezi s Sirijo (SSCAT)**, s posebnim poudarkom na tujih borcih, in projekt naslednik **Evropska mreža za strateško komuniciranje (ESCN)**, ki deluje od oktobra 2016 in ponuja platformo za okrepljeno izmenjavo strokovnega znanja in usmerjeno svetovanje na področju strateških komunikacij za boj proti nasilnemu ekstremizmu in terorizmu.

– **Dialog s podjetji o sovražnem govoru**, ki je pripeljal do sporazuma z glavnimi med njimi na področju IT (Facebook, Twitter, Microsoft in YouTube) o **kodeksu ravnanja na področju boja proti nezakonitemu sovražnemu govoru na spletu**

– Mreža nacionalnih oblikovalcev preprečevalne politike (otvorjena februarja 2017) s ciljem okrepiti in institucionalizirati izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj glede preprečevalnih pristopov in politik v državah članicah in v večji meri vključiti države članice v dejavnosti mreže RAN, ob upoštevanju prednostnih nalog in potreb, kot jih opredelijo države članice

– **Skladi in programi** za financiranje pomembnih projektov na področju raziskav, zlasti FP7/H2020 in ISF. **Pobude na področju izobraževanja in mladine** (krepitev vloge mladih, krepitev odpornosti, boj proti diskriminaciji, rasizmu in nestrpnosti itd.), kot so na primer orodja za mladinske delavce in priporočila za oblikovalce politik („Prispevek mladinskega dela k preprečevanju marginalizacije in nasilne radikalizacije“), e-Twinning, RAN Young, delo, ki poteka v okviru Delovne skupine ET 2020 za uveljavljanje državljanstva in skupnih vrednot, Evropska prostovoljna služba (EVS), evropske solidarnostne enote, pripravljalno delo in začetek delovanja mreže vzornikov, itd., in sicer s sredstvi, ki jih med drugim zagotovi program Erasmus +.

– **Pobude na področju pravosodja (deradikalizacija v zaporih, odziv pravosodja na nasilne ekstremistične skupine in posameznike)**, npr. v zvezi z izmenjavo najboljših praks in usposabljanjem zaporniških strokovnjakov na terenu in zapornikov (npr. dokumenti RAN o zaporih in pogojnem izpustu, sodelovanje med RAN, EuroPris in evropsko mrežo akademij za usposabljanje v zvezi z zapori (EPTA), delo Evropske mreže institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN), in sicer med drugim s sredstvi programa Pravosodje in Evropskega socialnega sklada.

– **Zunanja razsežnost**: Sodelovanje s tretjimi državami, zlasti Zahodnim Balkanom, MENA, Turčijo, zlasti prek boja proti terorizmu ter ciljno usmerjenih in nadgrajenih varnostnih dialogov, katerih cilj je oblikovanje sklopov ukrepov in načrtov za boj proti terorizmu.